

Dokument z posiedzenia

B9-0405/2021

6.7.2021

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji /
wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Nikaragui
(2021/2777(RSP))

**Javier Nart, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, José Ramón Bauzá Díaz,
Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Nicola Danti, Vlad
Gheorghe, Bernard Guetta, Karin Karlsbro, Ilhan Kyuchyuk, Karen
Melchior, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae
Ștefănuță, Hilde Vautmans**
w imieniu grupy Renew

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Nikaragui
(2021/2777(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Nikaragui, a w szczególności rezolucję z 19 grudnia 2019 r. w sprawie sytuacji praw człowieka i demokracji w Nikaragui¹ oraz rezolucję z 8 października 2020 r. w sprawie nikaraguańskiej ustawy o obcych agentach²,
 - uwzględniając oświadczenie wysokiego przedstawiciela wydane w imieniu Unii Europejskiej 10 czerwca 2021 r. w sprawie pogarszającej się sytuacji politycznej w Nikaragui, oświadczenie jego rzecznika z 6 maja 2021 r. w sprawie nowego prawa wyborczego oraz wspólne oświadczenia w sprawie Nikaragui wydane przez 59 państw podczas 47. sesji Rady Praw Człowieka ONZ 22 czerwca 2021 r.,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka z 28 maja 2021 r. w sprawie Nikaragui oraz ustną aktualizację przekazaną przez Wysoką Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Michelle Bachelet na 47. sesji Rady Praw Człowieka w dniu 22 czerwca 2021 r. w sprawie sytuacji praw człowieka w Nikaragui,
 - uwzględniając oświadczenie Sekretariatu Generalnego Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) z 6 maja 2021 r. w sprawie wyboru sędziów Najwyższej Rady Wyborczej i reformy wyborczej w Nikaragui oraz rezolucję OPA z 15 czerwca 2021 r. w sprawie sytuacji w Nikaragui,
 - uwzględniając oświadczenia Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka, biuletyny publikowane w ramach specjalnego mechanizmu monitorowania dla Nikaragui (MESENI) oraz uwagi komisarz Antonii Urrejoli, przewodniczącej Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka, wygłoszone na specjalnej sesji Stałej Rady OPA 23 czerwca 2021 r. na temat sytuacji w Nikaragui,
 - uwzględniając rozdział dotyczący Nikaragui zawarty w rocznym sprawozdaniu UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2020, przyjętym przez Radę 21 czerwca 2021 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając konstytucję Nikaragui,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sytuacja praw człowieka i demokracji w Nikaragui pogorszyła się jeszcze w następstwie brutalnego tłumienia protestów obywatelskich w kwietniu 2018 r.; mając na uwadze, że od tego czasu co najmniej 130 osób zostało pozbawionych

¹ Dz.U. C 255 z 29.6.2021, s. 65.

² Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0259.

wolności z powodów politycznych, a przeciwnicy rządu i ich rodziny są nieustannie narażeni na nękanie, zarówno fizycznie, jak w sieci, przez policję i zwolenników rządu; mając na uwadze, że od czasu protestów w 2018 r. arbitralne zatrzymania są coraz częściej wykorzystywane jako narzędzie karania działaczy i dysydentów; mając na uwadze, że aktywiści są szczególnie narażeni na przemoc, w tym przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć; mając na uwadze, że osoby przetrzymywane są źle traktowane w więzieniach, odmawia im się opieki medycznej i dostępu do adwokatów oraz padają ofiarą ataków i napaści na tle seksualnym, a osoby protestujące przeciwko rządowi są umieszczane w celach o zaostrzonym rygorze, gdzie grozi im zwiększony nadzór, przeszukania i izolacja; mając na uwadze, że szczególnie niepokojąca jest sytuacja pozbawionych wolności kobiet i osób starszych;

- B. mając na uwadze, że 4 maja 2021 r. Zgromadzenie Narodowe Nikaragui przyjęło reformę prawa wyborczego, która nie uwzględnia żądań opozycji, społeczeństwa obywatelskiego i społeczności międzynarodowej; mając na uwadze, że reforma ta jest daleka od rozszerzenia uczestnictwa demokratycznego, zawiera natomiast przepisy ograniczające konkurencję wyborczą i korzystanie z praw politycznych oraz ogranicza swobody obywatelskie, co jest sprzeczne z normami międzynarodowymi, a w szczególności między innymi prawo do udziału w życiu publicznym, wolność zrzeszania się, wolność słowa, prawo do protestu społecznego oraz prawo do obrony praw;
- C. mając na uwadze, że wybór nowej Najwyższej Rady Wyborczej i reforma zatwierdzona przez władzę ustawodawczą podważają, zamiast wzmacniać pluralistyczny proces polityczny, który umożliwi obywatelom skuteczne korzystanie z przysługujących im praw obywatelskich i politycznych; mając na uwadze, że decyzje te nie są wynikiem dialogu między rządem a grupami opozycji, o który UE i społeczność międzynarodowa wielokrotnie apelowały, lecz zostały narzucone przez rządzącą większość;
- D. mając na uwadze, że w ostatnich tygodniach władze Nikaragui bez rzetelnego procesu rozwiązały dwie partie polityczne, powołując się na argumenty sprzeczne z normami międzynarodowymi; mając na uwadze, że rozwiązanie partii politycznych i wszczęcie postępowań przygotowawczych, które może doprowadzić do wykluczenia kandydatów opozycji bez rzetelnego procesu, podważają nie tylko prawo kandydatów aspirujących do stawiania w wyborach, ale także prawo wyborców do głosowania na wybranych przez siebie kandydatów; mając na uwadze, że działania te, w połączeniu z politycznym wykorzystaniem systemu sądniczego, są sprzeczne z podstawowymi zasadami demokracji i stanowią poważne naruszenie praw obywateli Nikaragui wynikających z konstytucji Nikaragui i prawa międzynarodowego;
- E. mając na uwadze, że od początku czerwca 2021 r. co najmniej 20 członków opozycji, w tym pięciu kandydatów na prezydenta, dwóch przywódców związkowych i trzech przywódców politycznych, zostało arbitralnie aresztowanych na podstawie niejasnych zarzutów karnych i bez wystarczających dowodów, co stanowi poważne naruszenie gwarancji procesowych; mając na uwadze, że dziesiątki znanych działaczy opozycji donoszą, że są nieustannie zastraszani, a policja niemal stale stacjonuje przed ich domami lub śledzi ich na ulicy, uniemożliwiając im swobodne przemieszczanie się;
- F. mając na uwadze, że od kilku lat rząd Nikaragui przyjmuje coraz bardziej restrykcyjne

przepisy, takie jak ustawa o uregulowaniach dotyczących obcych agentów, ustawa specjalna o zwalczaniu cyberprzestępczości, ustawa o zwalczaniu przestępstw z nienawiści, ustawa o prawach narodów do niepodległości, suwerenności i samostanowienia dla pokoju oraz ustawa zmieniająca kodeks postępowania karnego, która wydłużyła okres dochodzenia do 90 dni z określonych w konstytucji 48 godzin;

- G. mając na uwadze, że ciągle nękanie i kryminalizacja niezależnych mediów ogranicza prawo do wolności wypowiedzi i podważa prawo opinii publicznej do informacji; mając na uwadze, że wolność słowa, zarówno w internecie, jak i poza nim, zawsze kluczowa dla każdej demokracji, ma kolosalne znaczenie w okresie wyborczym; mając na uwadze, że publiczne oświadczenia władz rządowych i mediów prorządowych miały na celu piętnowanie osób postrzeganych jako dysydenci;
 - H. mając na uwadze, że te niepokojące wydarzenia pod kierunkiem nikaraguańskiego rządu pokazują, że reżim coraz bardziej idzie w stronę reżimu autorytarnego, blokując przestrzeń dla demokracji, pojednania narodowego i mediacji międzynarodowej na rzecz pokojowego rozwiązania konfliktu oraz wyraźnie utrudniając przeprowadzenie wolnych i uczciwych wyborów zaplanowanych na 7 listopada 2021 r.;
 - I. mając na uwadze, że niemal żadne z zaleceń wydanych Nikaragui przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka nie zostało wdrożone, co doprowadziło do przedłużającej się bezkarności i dalszych naruszeń;
 - J. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 i huragany Eta i Iota miały poważne konsekwencje dla ludności Nikaragui; mając na uwadze, że ludy tubylcze w Regionie Autonomicznym Północnego Wybrzeża Karaibów znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji, ponieważ władze nadal nie robią nic, aby przerwać napaści zbrojne na nie;
 - K. mając na uwadze zarzuty, iż Nikaragua zaangażowana jest w proceder prania złota z Compañía General de Minería de Venezuela, które to przedsiębiorstwo zostało umieszczone w wykazie podmiotów objętych sankcjami przez amerykańskie Biuro Kontroli Aktywów Zagranicznych (OFAC) za nielegalne operacje; mając na uwadze, że reformy prawa ochrony konsumentów (ustawa nr 842) przeprowadzone przez Zgromadzenie Narodowe Nikaragui zobowiązują banki do otwierania rachunków dla krewnych osób poddanych sankcjom przez rząd USA i inne kraje i oskarżonych o korupcję, pranie pieniędzy i łamanie praw człowieka;
1. wyraża solidarność z ludnością Nikaragui i potępia wszelkie represje władz Nikaragui wobec członków partii opozycyjnych, dziennikarzy i innych pracowników mediów, studentów, ludów tubylczych, obrońców praw człowieka i społeczeństwa obywatelskiego, a także członków ich rodzin, a w szczególności represje, które doprowadziły do ofiar śmiertelnych; wzywa do natychmiastowego zaprzestania nakładania środków ograniczających, represji i łamania praw człowieka oraz wzywa do pociągnięcia do odpowiedzialności za poważne naruszenia popełnione przez rząd Nikaragui od 2018 r.;
 2. wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich arbitralnie przetrzymywanych więźniów politycznych, w tym kandydatów na prezydenta Cristiany Chamorro, Artura Cruza, Félix Maradiagi, Juana Sebastián Chamorra i Miguela Mory, przywódców politycznych José Pallaisa, José Adána Aguerriego, Dory Marfí

Télez, Hugo Torresa, Víctora Huga Tinoca, Violety Granery, Any Margarity Vijil, Suyen Barahony i Pedra Joaquína Chamorry, a także innych działaczy opozycji, obrońców praw człowieka i dziennikarzy; wzywa ponadto do poszanowania ich podstawowych gwarancji prawnych, praw człowieka oraz praw obywatelskich i politycznych; przypomina, że osobom przebywającym na uchodźstwie należy udzielić pełnych gwarancji, aby umożliwić im powrót do kraju;

3. apeluje do rządu Nikaragui o zniesienie faktycznego stanu oblężenia, uszanowanie roli policji krajowej jako siły niepolitycznej, niepartyjnej i której rola nie podlega dyskusji, rozbrojenie sił paramilitarnych, przestrzeganie porozumień podpisanych z Sojuszem Obywatelskim i przywrócenie praw obywateli; ponownie wzywa rząd, by umożliwił organizacjom społeczeństwa obywatelskiego działanie w bezpiecznym i sprzyjającym środowisku, bez obawy przed represjami;
4. ponawia swój apel o przywrócenie pluralistycznego dialogu i demokracji jako jedynej drogi wyjścia z kryzysu politycznego, gospodarczego i społecznego w Nikaragui; podkreśla potrzebę przyjęcia reform w sposób pluralistyczny i przejrzysty;
5. wzywa władze Nikaragui, by dokonały zmian w prawie wyborczym zgodnie z międzynarodowymi parametrami wymaganymi przez OPA w rezolucji z 21 października 2020 r., wyznaczyły bezstronne osoby do różnych struktur wyborczych, przywróciły status prawny partii, które zostały tego statusu pozbawione, respektowały prawo Nikaraguańczyków do wyboru przedstawicieli i kandydowania w wyborach oraz by zagwarantowały nieograniczoną obecność krajowych i międzynarodowych organów obserwacji wyborów i by jednocześnie zobowiązały się do politycznego współistnienia po wyborach; podkreśla, że aby wybory i utworzony w ich wyniku rząd zostały uznane, należy wdrożyć zmiany wymagane przez OPA i organizacje międzynarodowe, w szczególności przywrócić prawa i wolności, które umożliwią wolny, wiarygodny i sprawiedliwy proces wyborczy;
6. potępia przyjęcie i wdrożenie restrykcyjnych ustaw i wzywa do ich natychmiastowego uchylecia; podkreśla, że ustawy te są sprzeczne z prawami i swobodami Nikaraguańczyków zapisanymi w konstytucji Republiki Nikaragui, Międzyamerykańskiej karcie demokratycznej i innych traktatach międzynarodowych, których Nikaragua jest sygnatariuszem; sprzeciwia się niewłaściwemu wykorzystywaniu przez autorytarny rząd Nikaragui instytucji i przepisów do kryminalizacji organizacji społeczeństwa obywatelskiego i przeciwników politycznych;
7. ponawia swój apel do władz Nikaragui o zezwolenie na swobodny dostęp Biura Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka (OHCHR), Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka (IACHR), międzydyscyplinarnej grupy niezależnych ekspertów (GIEI), specjalnego mechanizmu monitorowania dla Nikaragui (MESENI) i międzynarodowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego w celu zapewnienia poszanowania praw człowieka w Nikaragui;
8. wzywa System Integracji Środkowoamerykańskiej (SICA) i jego państwa członkowskie do odgrywania aktywnej roli w obronie, ochronie i promowaniu demokracji oraz obronie praw człowieka w Nikaragui, zgodnie z protokołem z Tegucigalpy z 1991 r. i traktatem ramowym na rzecz bezpieczeństwa demokratycznego w Ameryce Środkowej

z 1995 r., którego art. 1 stanowi, że demokracja opiera się na istnieniu rządów wybieranych w powszechnych i wolnych wyborach w drodze tajnego głosowania oraz na bezwarunkowym poszanowaniu wszystkich praw człowieka w państwach tworzących region Ameryki Środkowej;

9. wzywa Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF), aby zapewniła niezbędną koordynację z OFAC w celu zagwarantowania międzynarodowego bezpieczeństwa finansowego w obliczu nielegalnych operacji wynikających z działań reżimu kierowanego przez Ortegę i Murillo oraz ich współpracowników oraz z ich stosunków handlowych i aktywów w krajach europejskich; zwraca uwagę, że w październiku 2020 r. FATF umieściła Nikaragwę na czarnej liście;
10. zwraca się do Rady o szybkie rozszerzenie wykazu osób i podmiotów podlegających sankcjom, w tym o objęcie nim prezydenta i wiceprezydenta Nikaragui, zwracając szczególną uwagę na to, by nie szkodzić ludności Nikaragui; przypomina, że w świetle układu o stowarzyszeniu między UE a krajami Ameryki Środkowej Nikaragua musi przestrzegać zasad praworządności i demokracji i praw człowieka oraz konsolidować je; ponawia swój apel o uruchomienie, w świetle obecnych okoliczności, klauzuli demokratycznej przewidzianej w układzie o stowarzyszeniu i w związku z tym wzywa Komisję do pilnego przedstawienia wniosku w tej sprawie;
11. uznaje wysiłki i pozytywne działania podjęte w bardzo skomplikowanym środowisku przez delegaturę UE w Nikaragui; wzywa delegaturę UE w Nikaragui, by zwiększyła zaangażowanie dyplomatyczne w proces wyborczy i by nie ustawała w apelach do władz o znalezienie politycznego rozwiązania kryzysu w Nikaragui, również poprzez promowanie dialogu między różnymi zainteresowanymi stronami, w tym organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;
12. wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, by nadal wspierały obrońców praw człowieka i aktywnie interesowały się sytuacją ludności Nikaragui za pośrednictwem programów pomocy rozwojowej i humanitarnej; podkreśla, że UE musi zwiększyć wysiłki, aby zapobiec przekształceniu się obecnego kryzysu politycznego, gospodarczego i kryzysu praw człowieka w Nikaragui w kryzys humanitarny;
13. przypomina swój apel zawarty w rezolucji z 14 marca 2019 r. o bezzwłoczną ekstradycję Alessia Casimiriego, który nadal mieszka w Managui pod ochroną rządu nikaraguańskiego, do Włoch, gdzie musi on odbyć sześciokrotną karę dożywotniego więzienia za udowodniony udział w porwaniu i zabójstwie byłego premiera i przywódcy Chrześcijańskiej Demokracji Alda Moro oraz za zabójstwo członków jego ochrony 16 marca 1978 r. w Rzymie;
14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Parlamentowi Środkowoamerykańskiemu, Grupie z Limy, a także rządowi i parlamentowi Republiki Nikaragui.